

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/231/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122208978
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122208978.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky V. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. R., I. XX, trvale bytom Z. republika, Y. - V., Z. XXX/X, t.č. na neznámom mieste a otca R. I., nar. XX.XXX.XXXX, bytom O. R., I. XX, o návrhu navrhovateľky R. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. R., I. XX, o zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletú L. I., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke R. I., nar. XX.XX.XXXX.

Súd z a v ä z u j e otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 50 eur mesačne, ktorú sumu je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd z a v ä z u j e matku prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktorú sumu je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Navrhovateľka je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 08.09.2022 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh navrhovateľky na zverenie maloletej L. I., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia príspevku na výživu maloletého dieťaťa obom rodičom vo výške minimálneho zákonného výživného. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že rodičia maloletého dieťaťa mali dlhodobu nezhodu v spolužití, matka opakovane odchádzala do Z. republiky a následne sa vracala k otcovi dieťaťa. Od roku 2022 už spolužitie neobnovili. Matka zostala v Z. republike, požiadala navrhovateľku, aby si maloletú prevzala do starostlivosti, čo aj dňa 04.07.2022 navrhovateľka urobila. Matka by mala nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody a

neustále mení adresu svojho pobytu. Otec dieťaťa žije s družkou v V., starostlivosť o dcéru nie je schopný zabezpečiť. (1)

Na pojednávania nariadené súdom sa opakovane nedostavovala matka maloletého dieťaťa, pričom z adresy bydliska na Slovensku ako aj v Z. republike dieťaťa sa súdu vracali zásielky s predvolaním na pojednávania s tým, že matka je neznáma, prípadne zásielku neprevzala v odbernej lehote, predvolania na pojednávania mala tak doručené s poukazom na ustanovenie §111 ods.3 Civilného sporového poriadku. Súd v zmysle ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) prejednal vec v neprítomnosti matky. (2)

Navrhovateľka ako účastníčka konania na pojednávani uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižava písomne podaného návrhu. Ona je stará matka maloletej. Maloletá L. je v jej starostlivosti od XX/XXXX. Dňa 5.7.2022 vycestovala do Z. republiky pre dieťa, odvtedy je dieťa v jej starostlivosti. Matka, ktorá žila v Y. odmietla starostlivosť o dieťa s tým, že ju už nepotrebuje, lebo odchádza žiť do zahraničia, asi do P., že pokiaľ sa o ňu chce starať, tak si má pre ňu prísť. Maloletá navštevuje ambulanciu MUDr. Šedivej v Zlatých Moravciach. Všetku starostlivosť o maloletú zabezpečuje ona. Otec je invalidný dôchodca, má partnerku tiež invalidnú dôchodkyňu, čakajú spolu dieťa. Jeho partnerka odmieta starostlivosť o maloletú L.. Býva s dcérou a bratom v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve brata I. I.. Poberá opatrovateľský príspevok na brata I. I. vo výške 531 eur mesačne, iný príjem nemá. Rodičia neprispievajú na výživu dieťaťa. Matka bola naposledy v telefonickom kontakte s dcérou v 01/2023 na jej narodeniny, od leta 2022 v osobnom kontakte neboli. Otec je v kontakte s dcérou pri príležitostných návštevách. Pokiaľ vie, matka ďalšiu výživovaciú povinnosť nemá. (3)

Otec vypočutú ako účastní konania uviedol, že s matkou dieťaťa spolu žili do roku 2021, keď sa maloletá narodila, matka s ňou odišla žiť do Y.. On chodil dcéru navštevovať. Spolu s novou partnerkou žijú spolu od 05/2022. Na L., na jej výživu neprispieva ani odvtedy ako starostlivosť o ňu zabezpečuje jeho matka. Má zníženú mieru pracovnej schopnosti na 40 %. Jeho príjem je 275,30 eur mesačne - invalidný dôchodok. Je nemajetný. Nespláca žiadny úver ani pôžičku. Na bývanie domácnosti, kde býva s partnerkou neprispieva. Je schopný prispievať na výživu maloletej L. 50 eur mesačne. Otec svoju výpoveď doplnil a uviedol, že dňa 09.03.2023 sa jeho partnerke Y. I. narodil maloletý L. I., ktorého je biologickým otcom a z dôvodu, že jeho partnerka nechce, aby bol uvedený v rodnom liste dieťaťa dňa 29.03.2023 podal návrh na určenie otcovstva na Okresný súd Nitra. V záverečnom návrhu otec uviedol, že s návrhom navrhovateľky súhlasí. (4)

Kolíznym opatrovníkom na pojednávani uviedol, že v domácnosti navrhovateľky sú vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa, neboli zistené žiadne nedostatky. Dieťa nemá napríklad kartičku poistenca, rodičia nie sú schopní toto pre dieťa zabezpečiť. Navrhol zveriť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a určiť výživné otcovi 50 eur mesačne a matke minimálne zákonné výživné. (5)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom návrhu navrhovateľky zo dňa 05.09.2022 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- rodný list mal. dieťaťa
 - vyjadrenie matky zo dňa 30.06.2022
 - trestný rozkaz Okresný súd Nitra 4T/76/2020 zo dňa 26.10.2022 a 2T/18/2020 zo dňa 25.11.2020
 - správy zo sociálneho šetrenia zo dňa 07.10.2022, 17.10.2022, 11.01.2023, 08.02.2023
 - pripojený spis Okresný súd Nitra 24P/68/2022
 - potvrdenie o príjme navrhovateľky
- a zistil tento skutočný a právny stav: (6)

Maloletá L. I., nar. XX.XX.XXXX pochádza z mimomanželského vzťahu V. I. a R. I.. Rodičia zabezpečovali spoločnú starostlivosť o dieťa do roku 2021, následne bolo dieťa v starostlivosti matky až do 07/2022, kedy si maloletú prevzala zo starostlivosti matky navrhovateľka. Matka sa dopúšťala trestnej činnosti, za ktorú bola v trestných konaniach vedených na Okresnom súde Nitra opakovane odsúdená, boli jej uložené tresty odňatia slobody, ktorých výkon doposiaľ nenastúpila. Toho času sa zdržiava na neznámom mieste. Z jej písomného vyjadrenia zo dňa 30.06.2022, ktorý súdu predložila navrhovateľka vyplýva, že súhlasí so zverením do osobnej náhradnej starostlivosti navrhovateľke z dôvodu, že nemá sociálne zázemie a žiadny príjem. Otec maloletej žije v partnerskom vzťahu s Y. I., je nezamestnaný,

nevidovaný na Úrade práce, poberá invalidný dôchodok vo výške 275,30 eura mesačne. Podľa jeho vyjadrenia je otcom maloletého L. I., nar. 09.03.2023, otcovstvo maloletému zatiaľ určené nebolo. Žiaden z rodičov na výživu dieťaťa neprispieva. V starostlivosti navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa neboli zistené žiadne nedostatky. Zo správ zo sociálneho šetrenia pomerov, ktoré realizoval kolízny opatrovník súd zistil, že navrhovateľka býva s rodinnými príslušníkmi v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve jej brata. Navrhovateľka riadne zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa a dieťa má zabezpečené riadne všetky svoje potreby. Navrhovateľka je nezamestnaná, poberá peňažný príspevok na opatrovanie vo výške 525,65 eura mesačne. (7)

Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. (8)

Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. (9)

Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (10)

Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (11)

Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (12)

Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (13)

Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (14)

Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. (15)

Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. (16)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (17)

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (18)

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (19)

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. (20)

Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (21)

Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (22)

Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (23)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (24)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne, pretože zákonní zástupcovia maloletého dieťaťa - rodičia nezabezpečujú resp. nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Otec maloletého dieťaťa nedokáže riadne zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa, nie je schopný sa o svoju dcéru riadne starať. Žije v partnerskom zväzku, v ktorom jeho partnerka starostlivosť o maloleté dieťa odmieta.

Matka maloletej je neznámom mieste, o maloleté dieťa neprejavuje osobný záujem, občas kontaktuje navrhovateľku cez sociálne siete. Ani jeden z rodičov si neplní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. (25)

Pri rozhodovaní súd zohľadnil najlepší záujem maloletého dieťaťa s poukazom ustanovenia čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine ako aj článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa (záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi). Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je plne v súlade s jeho záujmami. Navrhovateľka riadne zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloleté dieťa, zabezpečuje všetky jeho potreby. V domácnosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky, maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj. Navrhovateľka spĺňa zákonom stanovené kritériá (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) pre zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, je príbuznou maloletého dieťaťa, jeho starou matkou. Je schopná starostlivosť o dieťa zabezpečovať, jej zdravotný stav je dobrý a nebola zistená žiadna prekážka brániaca v jej starostlivosti. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v prirodzenom rodinnom prostredí, v prostredí, ktoré mu zabezpečí stabilitu, resp. stabilné rodinné zázemie. Súd navrhovateľke vymedzil jej práva a povinnosti vyplývajúce z nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti (26)

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká. Otca súd zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 50 eur mesačne, prihliadnúc na jeho príjem pozostávajúci z invalidného dôchodku. Matku súd zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, čo v súčasnosti predstavuje 32,11 eura mesačne. Pri určení vyživovacej povinnosti matky súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, že každý rodič je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému

dieťaťu v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Osobné a majetkové pomery matky sa nepodarilo zistiť, nakoľko je v súčasnosti na neznámom mieste. Obaja rodičia sú povinní platiť výživné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. (27)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (28)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.